

I stället för ren transportverksamhet har vi numer en kombination av transport och specialiserad sjukvård i ambulanssjukvården. Det är först under 70- och 80-talen som ambulanssjukvården knutits närmare den övriga akutsjukvården. Arbetsuppgifterna inom de olika verksamheterna kräver speciella yrkeskunskaper och skilda utbildningar. Specialisering har alltså blivit alltmer nödvändig.

En mycket stor del ambulansuppdrag avser planerade transporter. Övriga utryckningar, avseende patienter med hjärtsjukdom, svår astma, trafikskador, förgiftningar, drunkningar m m är emellertid tillräckligt många för att de inblandade samhällsorganen tillsammans måste lösa problem som samverkansfrågor och ansvarsfördelning.

De sjuktransporter som avses i hälso- och sjukvårdslagen är de vägbundna. Sjö- och lufttransporter omfattas inte och ej heller transporter av annat slag, t ex inom fjällräddningen.

I många länder har ambulanspersonalens utbildning förlängts och är i en del fall flerårig. Den reguljära yrkesutbildningen i Sverige består av vårdlinjen, gren för hälso- och sjukvård med påbyggnadsutbildning i ambulanssjukvård. Flertalet anställda har dock inge genomfört denna utbildning.

Under de senaste 10 åren har ambulanspersonalens skyldigheter och rättigheter diskuterats. Verksamhetsområdet har utvecklats från en ren transportorganisation till något av en "mobil akutmottagning". Försök pågår också att i kontrollerade former undersöka möjligheten att pröva en begränsad administrering av läkemedel på vissa strikta indikationer.

En nyckelgrupp inom ambulanssjukvården är SOS-operatörerna. Genom tillsynslagens tillkomst har denna yrkesgrupp efter författningsändring i sin medicinska yrkesutövning kommit att från 1987 tillhöra hälso- och sjukvårdspersonalen. Dess utbildning redovisas i bilaga 2.

Rapporten tar upp patientens vårdbehov och allmänhetens möjligheter att göra en första insats. Dessutom ges förslag till kompetenskrav och utbildningsfrågor för ambulanssjukvårdare samt lednings- och ansvarsfrågor.

Fordon och utrustning liksom alarmeringsfunktionen och beredskapsfrågor behandlas även.